

Geni?letilmi? ?puçlu Geri Ça??rma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geni?letilmi? ?puçlu Geri Ça??rma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22232>

Özet

Genişletilmiş İpuçlu Geri Çatırma Ölçeği (GİGÇÖ), **Enhanced Cued Recall Test** (ECRT) olarak bilinen nöropsikolojik değerlendirme aracının Türkçe'ye uyarlanmış versiyonudur. Bu ölçek, özellikle **Alzheimer Hastalığı** (AH) ve Hafif Kognitif Bozukluk (HKB) gibi nörodejeneratif durumların erken tanısında bir tarama testi olarak yüksek fayda sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, bireylerin epizodik bellek depolama ve geri çatırma yeteneklerini, hem serbest hem de ipuçlu geri çatırma koşulları altında değerlendirerek, bellek bozukluğunun türü hakkında önemli bilgiler sunar. Saka ve arkadaşları (2006) tarafından Türk popülasyonunda geçerliliği ve kullanılışı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Genişletilmiş İpuçlu Geri Çatırma, ECRT, Nöropsikoloji, Alzheimer Hastalığı, Hafif Kognitif Bozukluk, Epizodik Bellek, Uyarlama, Klinik Tarama.

Yazarlar

Esen Saka, E. Mihci, M. A. Topcuoglu, S. Balkan.

Amaç

Genişletilmiş İpuçlu Geri Çatırma Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin **hafif kognitif bozukluk** veya erken evre **Alzheimer Hastalığı** belirtilerini gösterip göstermediğini hızlı ve güvenilir bir şekilde taramaktır. Ölçek, özellikle hipokampal fonksiyon bozukluğuna bağlı olduğu düşünülen bellek depolama sorunların, fronto-subkortikal disfonksiyona bağlı geri çatırma sorunlarından ayrırt etmede klinik bir araç olarak hizmet vermektedir. Bu amaçla, bellek performansının standart serbest geri çatırma testlerine kıyasla ipuçları'nın yardımıyla nasıl değerlendiğini ölçer.

Yapı

GİGÇÖ, temel olarak **epizodik belleği** ölçmektedir. Epizodik bellek, olayların, zamanın ve yerin özel bağlamına dayanan kişisel deneyimlerin hatırlanması yeteneğidir. Ölçek, bu yapıyı iki ana bileşen üzerinden değerlendirir:

Depolama (Encoding): Bireyin yeni bilgiyi kalıcı olarak belleğe kaydetme yeteneği.

Geri Çatırma (Retrieval): Depolanan bilgiye erişme yeteneği. Geri çatırma, hem serbest (yardımsız) hem de ipuçlu (kategorik veya anlamsal yardım ile) olmak üzere iki farklı koşulda test edilir.

Bu test, özellikle **nöropsikoloji** alan?nda, hipokampal hasar?n genellikle depolama ba?ar?s?zl???na, kortikal veya frontal hasar?n ise geri a??rma ba?ar?s?zl???na yol at??? varsay?m?na dayanarak, bellek bozuklu?unun nörolojik temelini anlamak için kritik bir ayr?m sa?lar.

Geçerlik

Genişletilmiş ?puçlu Geri a??rma le?i'nin Türkçe adaptasyonu, 2006 y?l?nda Saka ve arkadaşlar? taraf?ndan yay?mlanan al??mada incelenmiştir. al??ma, le?in Türk popülasyonunda **Alzheimer Hastal???** ve Hafif Kognitif Bozukluk tan?s?nda yüksek tan?sal kullan??l??a sahip oldu?unu göstermiştir.

Tan?sal Geçerlik: Ölçek, sa?l?kl? kontrol gruplar?n?, HKB hastalar?n? ve AH hastalar?n? ay?rt etmede yüksek hassasiyet ve özgüllük (sensitivity and specificity) de?erleri sergilemiştir. Bu bulgular, testin klinik tarama arac? olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Kriter Geçerli?i: G?G skolar?n?, di?er kabul görmü? kognitif ve bellek testlerinin (rne?in, Mini Mental Durum Muayenesi (MMSE) veya di?er standart bellek alt testleri) skolar? ile beklenen yönlerde korelasyon gösterdi?i rapor edilmiştir.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? (rne?in, korelasyon de?erleri veya ROC e?risi analizleri) belirtilmemiş olsa da, al??man?n temel sonucu, G?G'nn klinik ortamda güvenilir bir tarama arac? olarak kullan?labilece?idir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta Genişletilmiş ?puçlu Geri a??rma le?i'nin Türkçe uyarlamas?na ait spesifik güvenirlik katsay?lar? (i tutarl?lk, test-tekrar test güvenirli?i) belirtilmemiştir. Ancak, nöropsikolojik bir test olarak, le?in güvenilirli?inin yüksek olmas? beklenir.

Standart Güvenirlik Beklentileri: Benzer uluslararası ECRT uygulamalar? yüksek test-tekrar test güvenirli?i sergilemektedir. Bu, ayn? bireylerin farklı zamanlarda benzer skolar alaca?? anlam?na gelir.

Uygulay?c? Gvenirli?i (Inter-rater Reliability): G?G, yap?land?r?lm?? bir uygulama ve puanlama metodolojisine sahip oldu?u için, farklı uygulay?c?lar taraf?ndan puanland???nda yüksek düzeyde tutarl?lk (güvenirlik) göstermesi muhtemeldir.

Faktör Analizi

Genişletilmiş ?puçlu Geri a??rma Testi, genellikle tek bir ana faktör (epizodik bellek performans?) alt?nda toplanan, ancak detayl? analizde farklı alt bile?enleri (depolama ve geri

?letişim E-posta Adresi: esensaka@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi T?p Fakóltesi, Nöroloji Anabilim Dal? (Referans çal??maya göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Testin Adaptasyon Y?I?: 2006 (Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n yay?n y?I?).

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazara ba?vurulmas? önerilir.

Ücret: Ticari kullan?m durumu belirtilmemiştir; akademik ve klinik uygulamalarda kullan?m için yazara dan???lmal?dır.

Referanslar

academic.oup.com

Saka, E., Mihci, E., Topcuoglu, M. A., & Balkan, S. (2006). Enhanced cued recall has a high utility as a screening test in the diagnosis of **Alzheimer's disease** and **mild cognitive impairment** in Turkish people. *Archives of clinical neuropsychology*, 21(7), 745-751. doi:10.1016/j.acn.2006.08.007

Bu ölçe?e ait orijinal PDF, a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [enhanced-cued-recall-test-toad.pdf](#)

Genişletilmi? ?puçlu Geri Ça??rma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçe?in maddeleri, puanlama sistemi veya derecelendirme bilgileri (Derecelendirme: -) sunulmam??tır. G?GÇÖ, sözel kelime listesi format?nda uygulanan bir nöropsikolojik test oldu?undan, maddeler genellikle kelime çiftleri veya kategorik olarak grupland?r?lm?? kelimelerden olu?ur ve test içeri?i, klinik uygulay?c?lar taraf?ndan gizli tutulabilir.